

จัดทำแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวควรเน้นให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยว และให้ความสำคัญในทุกมิติของการพัฒนากองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ซึ่งอยู่ในลักษณะกระจายตัวที่ไม่มีทิศทางและมีระยะทางที่ไกลกันในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หากมีการวางแผนเพื่อจัดเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างสถานที่แวะพักระหว่างแหล่งตลอดจนการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนในท้องถิ่นอีสานใต้ที่เป็นจุดขายให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เซาว์ ไรจนแสงและเพิ่มอินบัว ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างพบว่าพื้นที่ระดับท้องถิ่นในทุกจังหวัดของภาคอีสานตอนล่างส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นของตนเอง แต่การบริหารระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีนโยบายและแผนงานการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมมีเพียงบางท้องถิ่นเท่านั้นสามารถกำหนดกลยุทธ์ด้านการตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อีกทั้งยังขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสาธารณูปโภค

4.3 ข้อเสนอแนะ

4.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนากองท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้นควรมีการประเมินศักยภาพและจัดเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง หรือต่ำ และแปลผลลงในแผนที่ เพื่อที่ผู้วางแผนจะทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีศักยภาพอย่างไร กระจายตัวอย่างไร ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในขั้นตอนต่อไป

2) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์นี้จะให้สารสนเทศที่สมบูรณ์และถูกต้องแม่นยำได้มากยิ่งขึ้นหากได้รับความร่วมมือในการนำเสนอข้อมูลจากหลายหน่วยงาน และมีการเชื่อมโยงกันในหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการแต่ละจังหวัด เป็นต้น

3) แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภทในแต่ละจังหวัดที่หลากหลายทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่พัฒนาแล้ว แหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพเสื่อมโทรม และสถานที่ที่ยังไม่ได้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่สามารถจะพัฒนาไปสู่ตลาดอุตสาหกรรม

การท่องเที่ยวได้เพราะมีจุดเด่นในด้านพื้นที่ที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และการมี
ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น ซึ่งจะถือเป็นจุดขายที่น่าสนใจ

4) การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ หรือทั้งภาคอีสานยังขาดการเชื่อมโยง
ของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด หากมีการนำมาเชื่อมโยงกันแต่ละจังหวัดให้เห็นเป็นภาพรวม
ในแต่ละภูมิภาค แล้วจัดเส้นทางการท่องเที่ยวจะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ระบบ
สารสนเทศภูมิศาสตร์นี้จะสามารถผลิตสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนดังกล่าวได้เป็น
อย่างดี

4.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

1) การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการบริหาร
จัดการยังเป็นสิ่งที่ใหม่บางครั้งผู้ใช้อย่างขาดทักษะในการใช้งาน

2) การแสดงข้อมูลคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวถือว่าเป็นประโยชน์ทั้ง
สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเมื่อพิจารณาจาก
แผนที่ โดยข้อมูลที่น่าเสนอหากมีการปรับปรุงให้ทันสมัยจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างมาก
และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่สามารถนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมาเพื่อจัดศักยภาพของแหล่ง
ท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้

4.4 บทสรุป

ในบทที่ 4 นี้ได้นำเสนอผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย โดย
ผลของการศึกษาได้นำเสนอเกี่ยวกับการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยจะมีผลการศึกษาตามขั้นตอน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง
ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ผลการออกแบบฐานข้อมูล ผลการจัดทำระบบสารสนเทศ
ภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และตำแหน่งและการกระจายตัวของแหล่ง
ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในส่วนของการวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่ง
ท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ นั้นมีการวิเคราะห์ใน 5 ลักษณะ คือ 1) การกระจายตัวตาม
ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว 2) การกระจายตัวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 3) การ
กระจายตัวตามประเภทและปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 4) การกระจายตัวตาม
ระยะทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว 5) การกระจายตัวตามเส้นทางคมนาคม และการหา
ยุทธศาสตร์พึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้เพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

บทที่ 5

บทสรุป

ในการจัดทำโครงการวิจัยการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด อีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีการสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ

- 5.1 หลักการและเหตุผล
- 5.2 วัตถุประสงค์การวิจัย
- 5.3 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 5.4 วิธีการในการดำเนินการวิจัย
- 5.5 เครื่องมือในการดำเนินงาน
- 5.6 ผลการวิจัย
- 5.7 อภิปรายผล
- 5.8 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
- 5.9 บทสรุป

5.1 หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มในการเพิ่มบทบาทและความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนา การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริการ ด้านการอำนวยความสะดวก และความพร้อมของระบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณสถานโบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ หลายแห่งซึ่งยังขาดการวางแผนในการพัฒนา การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปวางแผนจัดการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นจึงถือว่ามีความสำคัญ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์(Geographic Information System : GIS) เป็นซอฟต์แวร์ที่มีคุณสมบัติที่สามารถจัดเก็บ แก้ไขเปลี่ยนแปลง และแสดงสารสนเทศของสิ่งที่มีพิกัดตำแหน่งบนผิวโลก จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและทันสมัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 5.2.1 เพื่อศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
- 5.2.2 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 5.2.3 เพื่อหายุทธศาสตร์พึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.3 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยโดยสรุป ดังนี้

5.3.1 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS)

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นกระบวนการทำงานเกี่ยวกับข้อมูลในเชิงพื้นที่ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้กำหนดข้อมูลและสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ ข้อมูลและแผนที่ในGISเป็นสารสนเทศที่อยู่ในรูปของตาราง ข้อมูล และ ฐานข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลเชิงพื้นที่ อีกทั้งยังมีชุดของเครื่องมือที่มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล รักษาข้อมูลและการค้นคืนข้อมูล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และการแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ข้อมูลเหล่านี้เมื่อปรากฏบนแผนที่จะทำให้สามารถแปลและสื่อความหมายนำไปใช้งานได้ง่าย ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จะประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ การนำเข้าข้อมูล การจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงผลสารสนเทศ การใช้งานระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานต่าง ๆ ได้หลากหลายทำให้ได้ข้อสรุปว่า การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้นั้นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ

- 1) เพื่อจัดการกับข้อมูลเชิงพื้นที่ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่มีความสามารถยอดเยี่ยมในการจัดการกับข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อมูลในระบบจะอยู่ในรูปแบบเชิงเลข(Digital format) ตารางสถิติหรือรูปแบบอื่น ๆ ข้อมูลจำนวนมากเหล่านี้ยังสามารถแก้ไขและค้นคืนได้ในเวลารวดเร็ว และประการสำคัญการจัดการข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เสียค่าใช้จ่ายต่อหน่วยพื้นที่น้อยกว่าการจัดการด้วยระบบอื่น

2) เพื่อวิเคราะห์และใช้ผลการวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติการหรือละเว้นการปฏิบัติการใด ๆ ผลของการวิเคราะห์จากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจอย่างถูกต้องจะประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ คือ ชุดข้อมูล การจัดการข้อมูล

5.3.2 ทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวถือเป็นสินค้าหลักที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนมาก การพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ทรัพยากรท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มีผู้ให้ความหมายและได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวไว้หลายบุคคล งานวิจัยนี้ขอแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าพิภคบนพื้นโลกเท่านั้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยอาจจะมีการปรับปรุงเพื่อความสะดวกในการเข้าถึง และให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น อุทยานแห่งชาติ น้ำตก แม่น้ำ เป็นต้น

2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 2 ประเภท คือ โบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน และศาสนสถาน ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ ออนุสาวรีย์ ปราสาท วัด แหล่งโบราณคดี เป็นต้น

3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ และถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ สถานที่ที่เป็นชุมชนมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ เป็นต้น

4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ศูนย์กิจกรรมทางการศึกษา สวนสัตว์ สวนสนุกต่าง ๆ สวนสาธารณะ เป็นต้น

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมจึงมักจะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และเส้นทางการเข้าถึง เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวให้มีจำนวนของนักท่องเที่ยวที่สูงมากขึ้นทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนจะ

ต้องช่วยกันพัฒนา ปรับปรุงและดูแลองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว ในงานวิจัยนี้ขอนำเสนอ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 สิ่ง คือ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ ภาพ ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ได้แก่ การมีโทรศัพท์สาธารณะในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พักแรมในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร สถานที่จำหน่ายของที่ระลึก ศูนย์บริการข้อมูล/ข่าวสารนักท่องเที่ยว เป็นต้น และเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ ระยะเวลาโดยประมาณจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว วิธีการเดินทางถึงแหล่งท่องเที่ยว การเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น เป็นต้น ซึ่งจะนำเสนอในลักษณะของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อ แสดงการกระจายของแหล่งท่องเที่ยวที่มีในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ อีกทั้งยังเป็นระบบสนับสนุนการ ตัดสินใจสำหรับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ หรือสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำเสนอข้อมูลเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

5.3.3 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ คือ มีพื้นที่คิดเป็น 1 ใน 3 ของประเทศไทย และเป็นภูมิภาคที่มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีสภาพ ภูมิอากาศที่แห้งแล้ง ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมวัฒนธรรม และประเพณีที่สะท้อนให้เห็น ถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่นสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้ไปท่องเที่ยวเป็น จำนวนมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความได้เปรียบในเรื่องของความหลากหลายของประเภท แหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ อันได้แก่ ภูเขา อุทยานแห่งชาติ แม่น้ำ น้ำตก เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุและโบราณสถาน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความ สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ วัด โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน ปราสาท เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ได้แก่ งาน ประเพณี สินค้าพื้นเมือง ศูนย์วัฒนธรรม เป็นต้น

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็นส่วนหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ครอบคลุมพื้นที่ ใน 6 จังหวัด คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และชัยภูมิ ซึ่งทุกจังหวัด จะมีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมาย

5.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการทำงานวิจัยในเรื่อง การวิจัยโครงสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดทำงานวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้คือ

5.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เว็บไซต์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อนำมานิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยว โดยยึดหลักทางกายภาพและแหล่งท่องเที่ยวที่มีพิภคบนพื้นโลก ซึ่งไม่รวมแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นกิจกรรมการละเล่น เทศกาลต่าง ๆ

2) กำหนดข้อมูลคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว (3As)

3) สรุปข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่น่าเสนอและเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเป็นข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวในการประกอบการตัดสินใจท่องเที่ยว ซึ่งจะนำมาจัดทำฐานข้อมูล มีดังนี้

- ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
- ที่ตั้ง (ตำบล อำเภอ จังหวัด)
- ประเภทแหล่งท่องเที่ยว
- ปีที่พบแหล่งท่องเที่ยว
- ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว
- ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว
- กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว
- ระยะทางโดยประมาณจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว
- วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว
- ระยะเวลาโดยประมาณในการเดินทาง
- การมีสถานที่อำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว คือ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก OTOP ศูนย์บริการข้อมูล/ข่าวสารนักท่องเที่ยว

- ภาพสถานที่ท่องเที่ยว

4) เก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ที่ตั้ง เส้นทางคมนาคม ในการเก็บข้อมูลจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท

- ข้อมูลเชิงพื้นที่ เก็บตำแหน่งของข้อมูลเชิงพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีการหาตำแหน่งบนพื้นโลกจากดาวเทียม (Global Positioning System : GPS) โดยเก็บให้อยู่ในระบบพิกัด UTM (Universal Transverse Mercator) โซน 48

- ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ

5.4.2 การจัดทำฐานข้อมูล

การจัดทำฐานข้อมูลเมื่อได้ข้อมูลจากขั้นตอนการเก็บข้อมูลโดยจะทำการออกแบบและจัดทำฐานข้อมูลโดยใช้โครงสร้างฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database Model) ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทำโดยการอ้างอิงกับแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ร่วมกับการใช้ GPS และนำเข้าข้อมูลทั้งเชิงพื้นที่และเชิงคุณลักษณะ

5.4.3 การจัดทำซอฟต์แวร์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

โดยใช้ซอฟต์แวร์ ArcView 3.2a Microsoft Access และ Microsoft Visual Basic 6.0

5.4.4 การนำเสนอและสรุปผล

GIS ที่ได้จะนำเสนอสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยว ในลักษณะของเมนูการเรียกค้นข้อมูลทางจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอทั้งแผนที่ รูปภาพ และข้อมูลคุณลักษณะ ให้ผู้ใช้สามารถเรียกดูได้เป็นการลดเวลาที่ต้องเสียไปในการค้นหาข้อมูลทั้งเชิงคุณลักษณะและข้อมูลเชิงพื้นที่ ในส่วนของการกระจายตัวจะแสดงลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 4 ลักษณะ คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ยั้ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ยั้ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว จากนั้นจะทำการวิเคราะห์แนวโน้มของการกระจายตัวดังกล่าวตามลักษณะของการกระจายตัว

5.5 เครื่องมือในการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบคำถามงานวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ดังนี้คือ

- 1) เอกสารงานวิจัย และเว็บไซต์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของจังหวัด
- 2) แบบสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
- 3) GPS เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่
- 4) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่แสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ที่แสดงลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว
- 5) แผนที่แสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวโดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่สร้างเงื่อนไขการวิเคราะห์แนวโน้มของการกระจายตัวออกเป็น 4 ลักษณะตามลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว และ วิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการกระจายตัวต่อไปในอนาคต
- 6) การจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในรายจังหวัดและภาพรวมในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เพื่อหายุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีประสิทธิภาพ

5.6 ผลการวิจัย

จากขั้นตอนการทำงานดังกล่าวทำให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้คือ

- 1) การนิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวโดยยึดหลักแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าพิภคบนพื้นโลก ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทธรรมชาติ จำนวน 100 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี จำนวน 120 แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 24 แห่ง และประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 24 แห่ง
- 2) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการแบ่งเป็นชั้นข้อมูลของแผนที่(Layer) เป็น 8 ชั้นข้อมูลดังนี้ (1) เขตการ

ปกครองในระดับอำเภอและจังหวัด (2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ (3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ (4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (5) แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น (6) เส้นทางรถไฟ (7) ถนน และที่ว่าการอำเภอ และมีฟังก์ชันในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวใน 4 ลักษณะ คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันช่วยในการทำงาน คือ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแยกตามจังหวัด แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยว และการซ่อนชื่อแหล่งท่องเที่ยว

3) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งระยะทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และรูปภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยนำเสนอเป็นหน้าต่างแสดงข้อมูลเมื่อคลิกเลือกจากตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว

4) ลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะ คือ

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์จำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ นครราชสีมา อุบลราชธานี ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์และบุรีรัมย์ ลักษณะการกระจายตัวไม่มีทิศทางที่แน่นอน

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ อดีต – พ.ศ. 2500 ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 และช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 พบว่า ช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 จำนวน 119 แห่ง ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 พบจำนวนแหล่งท่องเที่ยวรองลงมาคือ 88 แห่ง ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 จำนวน 60 แห่ง โดยในทุกช่วงลักษณะการกระจายจะไม่มีทิศทางที่แน่นอนกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 มีการพบแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 88 แห่ง

เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ มากที่สุด รองลงมาคือประเภทธรรมชาติและประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ไม่มีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ในช่วงนี้ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 60 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทประวัติศาสตร์ฯ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 เป็นช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ 119 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทประวัติศาสตร์ฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ อุบลราชธานี

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยแบ่งช่วงของระยะทางออกเป็น 6 ช่วง คือ ระยะทาง 0 – 10 กม. ระยะทาง 11 – 30 กม. ระยะทาง 31-50 กม. ระยะทาง 51-70 กม. ระยะทาง 71-90 กม. และระยะทางมากกว่า 90 กม. พบว่า ระยะทางที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ระยะทางมากกว่า 90 กม. จำนวน 77 แห่ง จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทางที่พบรองลงมาคือ 0-10 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทาง 51-70 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ นครราชสีมา ระยะทาง 31-50 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ นครราชสีมา ระยะทาง 11-30 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุด คือ นครราชสีมา และระยะทางที่พบแหล่งเที่ยวน้อยที่สุดคือ 71-90 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ ชัยภูมิ

5) แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะตามลักษณะการกระจายตัว คือ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ กระจายตัวอยู่หนาแน่นมากที่สุด ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในช่วงเวลาต่อไปความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวจะมีจำนวนมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เทียบกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ต่อไปในอนาคตแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ประเภทศิลปวัฒนธรรม จะมีความหนาแน่นมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ระยะทาง 0 -50 กม. จะมีความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นโดยเน้นที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ

6) แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พบว่า กลุ่มจังหวัดอีสานใต้พบแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ จำนวนมากที่สุด ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและควรมีการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ซึ่งอยู่ในลักษณะกระจายตัวที่ไม่มีทิศทางและมีระยะทางที่ไกลกันในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หากมีการวางแผนเพื่อจัดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างสถานที่แวะพักระหว่างแหล่งตลอดจนการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนในท้องถิ่นอีสานใต้ที่เป็นจุดขายให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้ดียิ่งขึ้น

5.7 อภิปรายผล

5.7.1 คำถามการวิจัยข้อที่ 1 การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีลักษณะอย่างไร

จากผลของการวิจัยที่ตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 นั้น คือ

1) การนิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยยึดหลักแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าพิภคบนพื้นโลก โดยไม่รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประเพณี การละเล่นเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทธรรมชาติ จำนวน 100 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี จำนวน 120 แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 24 แห่ง และประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 24 แห่ง โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้ และมีการระบุเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดย ททท. ซึ่งในความเป็นจริงอาจมีจำนวนที่มากกว่าในงานวิจัยแต่ด้วยเหตุในการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวยังมีหลักฐานน้อย และยังขาดการประชาสัมพันธ์หรือการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงจึงได้ข้อมูลดังที่ปรากฏ

2) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการแบ่งเป็นชั้นข้อมูลของแผนที่(Layer) เป็น 8 ชั้นข้อมูล และมีฟังก์ชันในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวใน 4 ลักษณะ นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันช่วย

ในการทำงาน คือ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแยกตามจังหวัด แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยว และการซ่อนชื่อแหล่งท่องเที่ยว เป็นระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่จัดว่ามีความสะดวก การแสดงผลข้อมูลแผนที่และข้อมูลเชิงคุณลักษณะทำให้เห็นได้ทั้งตำแหน่งและรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว การจัดการข้อมูลทำได้รวดเร็วเพียงการปรับเปลี่ยนข้อมูลในฐานข้อมูลซอฟต์แวร์ก็จะแสดงลักษณะของการกระจายตัวที่เป็นไปตามข้อมูล แต่บางครั้งอาจแสดงให้เห็นได้ไม่หมดเพราะมีการซ้อนทับของพื้นที่ต้องมีการขยายอัตราส่วนของแผนที่ เครื่องมือในการใช้งานต่าง ๆ และชั้นข้อมูลมีให้เลือกแสดงผลได้หลายลักษณะตามความต้องการสารสนเทศในการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังมีงานวิจัยของสุพรรณิ ชะโลธร และคณะ ได้จัดทำการวิเคราะห์ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ที่เป็นการวิจัยแบบบูรณาการซึ่งจะช่วยลดปัญหาความซ้ำซ้อนของงานวิจัย และเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหน่วยการวิเคราะห์ ในเรื่อง ภูมิศาสตร์กายภาพ ธรณีสัณฐาน การท่องเที่ยวและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เข้าด้วยกันซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสถานที่ท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพและธรณีสัณฐานของจังหวัดราชบุรี เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ อรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์ เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบโต้ตอบสำหรับการท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จักรกฤษ เตโช เรื่อง การพัฒนาไคลเอนต์-เซิร์ฟเวอร์ จี ไอ เอส วิเวอร์สำหรับแบบจำลองระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และงานวิจัยของกัลย์ สายวิจิต ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาสารสนเทศสำหรับแนะนำนักท่องเที่ยวด้วยคอมพิวเตอร์ ล้วนแล้วแต่สร้างขึ้นมาเพื่อนำเสนอระบบสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่โดยการประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาช่วยให้การนำเสนอสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่สำคัญโดยคำนึงถึงลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว (3As) คือ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้ง ระยะทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และรูปภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยนำเสนอเป็นหน้าต่างแสดงข้อมูลเมื่อคลิกเลือกจากตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลคุณลักษณะดังกล่าวถือได้ว่ามีความสำคัญในการเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวและเป็นประโยชน์ในการใช้วางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

งานวิจัยของอาณัติ จักรแก้วที่ได้วิจัยเรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4) ในงานวิจัยนี้ได้นำเสนอลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เป็น 4 ลักษณะ คือ (1) การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว (2) การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว (3) การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และ(4) การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว นั้นเนื่องจากลักษณะดังกล่าวจะสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะการกระจายตัวในรูปแบบต่าง ๆ ได้ครบทุกทิศทางในการจะนำไปวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวได้

5) การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ กับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะมีการพบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น หากมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

5.7.2 คำถามการวิจัยข้อที่ 2 แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ควรมีทิศทางไปในทางใด

จากผลที่ได้แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีการกระจายตัวอยู่ในบริเวณกว้างเนื่องจากพื้นที่มากซึ่งทำให้เป็นข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุปสรรคในการรักษาตลาดการท่องเที่ยวเดิมและการขยายตลาดการท่องเที่ยวใหม่ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ระบบสารสนเทศนี้จึงสามารถช่วยให้ผู้บริหารได้เห็นมุมมองในภาพรวมในการนำมาวางแผนพัฒนาและกำหนดนโยบายของผู้บริหารได้

5.7.3 คำถามการวิจัยข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เป็นอย่างไร

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้พบแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ จำนวนมากที่สุด ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและควรมีการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ในการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดควรให้ทุกหน่วยงานที่มีส่วนร่วมทั้งในระดับท้องถิ่นและส่วนกลางเพื่อความเป็นเอกภาพและมีการเชื่อมโยงที่ชัดเจน ดังงานวิจัยของเสรี วังสีไพจิตรและคณะ ได้ทำการศึกษาวิจัยโครงสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งพบปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเน้นให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้า

มามีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยว และให้ความสำคัญในทุกมิติของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ซึ่งอยู่ในลักษณะกระจายตัวที่ไม่มีทิศทางและมีระยะทางที่ไกลกันในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หากมีการวางแผนเพื่อจัดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างสถานที่แวะพักระหว่างแหล่งตลอดจนการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนในท้องถิ่นอีสานใต้ที่เป็นจุดขายให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เชาว์ ไรจนแสงและเพิ่มอินบัว ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างพบว่าพื้นที่ระดับท้องถิ่นในทุกจังหวัดของภาคอีสานตอนล่างส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นของตนเอง แต่การบริหารระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีนโยบายและแผนงานการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมมีเพียงบางท้องถิ่นเท่านั้นสามารถกำหนดกลยุทธ์ด้านการตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และยังขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสาธารณูปโภค

5.8 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยนี้มีการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ที่สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลได้โดยสะดวก ผลของการวิจัยเพื่อเป็นการนำเสนอการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้และการวิเคราะห์แนวโน้มของการกระจายตัวแต่ได้นำเสนอแนวโน้มของการกระจายตัวใน 5 แนวทาง ซึ่งหากมีการวิจัยในครั้งต่อไปสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการสร้างสารสนเทศประกอบการตัดสินใจในระดับต่อไปได้

5.2 บทสรุป

บทนี้เป็นการนำเสนอบทสรุปของโครงการวิจัย ซึ่งจะมีการนำเสนอทั้งในส่วนของ หลักการ และเหตุผลของการทำงานวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงานวิจัยครั้งนี้ วิธีการในการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ผลการวิจัย การอภิปรายผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กัลย์ สายวิจิตร. (2532). การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับแนะนำนักท่องเที่ยวด้วยคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรกฤษ เตโช. (2545). การพัฒนาโคเอนต์-เซิร์ฟเวอร์ จี ไอ เอส วิเวอร์สำหรับแบบจำลองระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชิดจันทร์ หังสสุต. (2535). หลักและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เชาว์ โรจนแสงและเพิ่ม อินบัว. (2546). การพัฒนาลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ดวงพร พลยะศรีสวัสดิ์. (2543). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการบริหารงานด้านการประกันอัคคีภัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : บริษัท เพรสแอนด์ดีไซน์จำกัด.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : บริษัท เพรสแอนด์ดีไซน์จำกัด.
- เพ็ญศรี เจริญวานิชและคณะ. (2543). การพัฒนาลาดการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้ คือ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี. รายงานการวิจัย ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุพดี เสตพรพรณ. (2543). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. ปทุมธานี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วรรณ วรษ์วานิช. (2539). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลยา ศรีสังาม. (2541). การวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ในปี พ.ศ. 2529 และปีพ.ศ. 2539. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรเดช จันทรศร และสมบัติ อยู่เมือง . (2545). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการบริหารภาครัฐ
ศรีสออด ตั้งประเสริฐ. (2537). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการประเมินค่าทรัพยากรที่ดิน.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2540). โครงการศึกษาเพื่อทบทวนแผนพัฒนาการ
ท่องเที่ยวภาคอีสาน.

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชา
ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทย. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพีร์ ลิ้มไทยและคณะ. (2544). พัฒนาองค์ความรู้ทางการท่องเที่ยว. รายงานการวิจัย

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุเพชร จิรัชจรกุล. (2544). เรียนรู้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วย PC ARCVIEW.

สุพรรณิ ชะโลธรและคณะ. (2547). การวิเคราะห์ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี. รายงาน
การวิจัย ได้รับทุนสนับสนุนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน). สารสนเทศ

ภูมิศาสตร์. กระทรวงศึกษาธิการ.

สรวิทย์ กลิ่นดาว. (2542). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: หลักการเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์. (2537). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบโต้ตอบสำหรับการท่องเที่ยว :
กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาภูมิศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อานันท์ จักรแก้ว. (2545). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชา
ภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัย สุขสิงห์. (2547). การจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์(Gis) ด้วยโปรแกรม
ArcView 3.2a – 3.3. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2005) ข้อมูลท่องเที่ยว 76 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

Available : <http://www.tat.or.th/region.asp?id=3> . 2006, June 20.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 2. ข้อมูลท่องเที่ยวภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ.

Available : <http://www.tatubon.org/index.php> . 2006, July 15.

ไทยตำบล. ข้อมูลพิเศษจัดทำสำหรับจังหวัดนครราชสีมา.

Available : www.thaitambon.com/Provinces/NakhonRatchasima.htm. 2006, July 25.

จังหวัดนครราชสีมา. ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา.

Available : <http://www.nakhonratchasima.go.th/>. 2006, July 26.

จังหวัดสุรินทร์. (1999-2005). ท่องเที่ยวทั่วไทย จ.สุรินทร์.

Available : http://www.tourthai.com/province/surin/index_t.shtml. 2006, July 26.

จังหวัดบุรีรัมย์. ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์.

Available : <http://www.buriram.go.th/> . 2006, July 27.

โครงการสานสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. กลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.

Available : <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/April/Topic1.htm> 2007, May 12.

โครงการสานสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว.

Available : <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/April/Topic1.htm> 2007, May 12.

ฐานข้อมูลข้อมูลรายงานการวิจัยสภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โครงสร้างของ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย.

Available : <http://www2.nesac.go.th/document/images06/06100014c.doc> 2007 ,
June 25.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บทความ
การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
A Distributional Study of Tourism Source in the Group of
The Lower Northeastern Part of Thailand
by Geographic Information System

วิไลรัตน์ ยาทองไชย
ชูศักดิ์ ยาทองไชย
พวงเพชร ราชประโคน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Wilairat Yathongchai
Chusak Yathongchai
Phuongpech Rachprakhon
Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ และเพื่อหายุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีการดำเนินการวิจัย คือ 1) การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อการนิยามจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยว เก็บข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลเชิงคุณลักษณะ 2) จัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้โครงสร้างฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์(Relational Database Model) 3) จัดทำซอฟต์แวร์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ 4) การนำเสนอวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ 1)แบบสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลคุณลักษณะ 2)เทคโนโลยีการหาตำแหน่งบนพื้นโลกจากดาวเทียม(GPS)เพื่อเก็บตำแหน่งข้อมูลเชิงพื้นที่ 3)ซอฟต์แวร์ ArcView 3.2a Microsoft Access Microsoft Visual Basic 6.0 สำหรับพัฒนาระบบสารสนเทศ

ภูมิศาสตร์ 4)ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพื่อแสดงและวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัว และ 5) การจัดประชุมตัวแทนการท่องเที่ยวทั้ง 6 จังหวัด เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการและวางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ทำให้ได้ผลของการวิจัย ดังนี้

1) การนิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวโดยยึดหลักแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าพิภคบนพื้นโลก ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทธรรมชาติ จำนวน 100 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี จำนวน 120 แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 24 แห่ง และประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 23 แห่ง

2) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการแบ่งเป็นชั้นข้อมูลของแผนที่(Layer) เป็น 8 ชั้นข้อมูลดังนี้ ดังนี้ (1) เขตการปกครองในระดับอำเภอและจังหวัด (2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ (3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ (4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (5) แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น (6) เส้นทางรถไฟ (7) ถนน (8) ที่ว่าการอำเภอ และมีฟังก์ชันในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวใน 4 ลักษณะ คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันช่วยในการทำงาน คือ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแยกตามจังหวัด แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยว และการซ่อนชื่อแหล่งท่องเที่ยว

3) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งระยะทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และรูปภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยนำเสนอเป็นหน้าต่างแสดงข้อมูลเมื่อคลิกเลือกจากตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว

4) ลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะ คือ

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์จำนวนมากที่สุด จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ นครราชสีมา ลักษณะการกระจายตัวไม่มีทิศทางที่แน่นอน

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา ช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 รองลงมาคือ ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 และช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 โดยในทุกช่วงลักษณะการกระจายจะไม่มีทิศทางที่แน่นอนกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 มีการพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ มากที่สุด จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ. 2501-พ.ศ.2525 พบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 เป็นช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ อุบลราชธานี

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยแบ่งช่วงของระยะทางออกเป็น 6 ช่วง พบว่า ระยะทางที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ระยะทางมากกว่า 90 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทางที่พบรองลงมาคือ 0-10 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทาง 51-70 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ นครราชสีมา ระยะทาง 31-50 กม.จังหวัดที่พบมากที่สุดคือนครราชสีมา ระยะทาง 11-30 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุด คือ นครราชสีมา และระยะทางที่พบแหล่งท่องเที่ยวน้อยที่สุดคือ 71-90 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ ชัยภูมิ

5) แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะตามลักษณะการกระจายตัว คือ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์กระจายตัวอยู่หนาแน่นมากที่สุด ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในช่วงเวลาต่อไปความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวจะมีจำนวนมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ต่อไปในอนาคตแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ประเภทศิลปวัฒนธรรม จะมีความหนาแน่นมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ระยะทาง 0 -50 กม. จะมีความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยเน้นที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ

6) แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พบว่า กลุ่มจังหวัดอีสานใต้พบแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ จำนวนมากที่สุด ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและควรมีการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ซึ่งอยู่ในลักษณะกระจายตัวที่ไม่มีทิศทางและมีระยะทางที่ไกลกันในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หากมีการวางแผนเพื่อจัดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างสถานที่แวะพักระหว่างแหล่งจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้ดียิ่งขึ้น

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the scattering of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region through the geographical information system (GIS). Also to analyze the tendency of the scattering of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region, and to find out the dependent strategies which enhance the strengths, development and management of tourism in the provinces of the Lower Northeastern region. The research methodologies employed were: 1) studying and collecting data about types of tourism based on area and characteristic data; 2) constructing the database of tourist attractions using the relational database model; 3) designing the GIS software; 4) presenting the results of data analyzing and conclusions using the following instruments: 1) questionnaire for the characteristic data collecting; 2) global positioning system for the area data collecting; 3) employing ArcView 3.2a Microsoft Access Microsoft Visual Basic 6.0 for developing the GIS; 4) using GIS of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region to illustrate and analyze the tendency of the scattering; and 5) arranging focused groups of tourist representatives from 6 provinces to find out the tendency of management administration and strategies of tourism in the provinces in Lower Northeastern region.

The findings were as follows:

1) Based on the global positions, there were 4 types of tourist attractions found, i.e. 100 natural sites, 120 historical sites, 24 cultural and festival sites, and 24 human-made sites.

2) Based on the GIS of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region, there were eight layers of area data, namely, administrative routes, natural sites, historical sites, cultural and festival sites, human-made sites, rail's lines, road, and district offices. The four functions of the scattering of tourist attractions were found. There were the scattering based on types of tourism, duration of tourist attractions' discovery, types and duration of tourist attractions' discovery, and the distance from city to tourist attractions. In addition, the functions in working assistance, including, discovering the tourist attractions as a whole, in each province, by name, and hidden name of tourist attractions were found.

3) The GIS of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region can be presented as the characteristic data of tourist attractions in the following: names, types, locations, distance from city, approximate time for travel, general information, outstanding points, activities, how to get to that site from city, supporting services, and pictures. These present by choosing and clicking at each tourist attraction.

4) There were four types of scattering of tourist attractions in the provinces in Lower Northeastern region as follows:

- Types of tourism: the historical sites were found most, followed by natural sites, cultural sites, and human-made sites, respectively. The tourist attractions which no directions found most are in Nakhon Ratchasima, followed by Ubon Ratchathani, Chaiyaphum, Sri Sa Ket, Surin and Buriram, respectively.

- Duration of tourist attractions' discovery and developing to be the tourist attractions: this can be classified into three periods, including, from the ancient times-2500 B.E., from 2501-2525 B.E., and 2526-2550 B.E., respectively. The most period found with 119 tourist attractions was from 2501-2525 B.E., followed by 88 tourist

attractions from the ancient times-2500 B.E., and 60 tourist attractions from 2501-2525 B.E., respectively. All these periods have no directions of the scattering of tourist attractions.

- Types and duration of tourist attractions' discovery and developing to be the tourist attractions: the duration from the ancient times-2500 B.E. found the historical sites most at 88 tourist attractions, followed by natural and cultural sites, respectively. There were no human-made sites in this period. The tourist attractions found most were in Nakhon Ratchasima. From 2501-2525 B.E., there were found the most, 60 natural sites, followed by historical, human-made and cultural sites, respectively. The tourist attractions found most were in Nakhon Ratchasima. From 2526-2550 B.E, there the most were, found 119 natural sites, followed by cultural, human-made, and historical sites, respectively. The tourist attractions found most were in Ubon Ratchathani.

- The distance from the city to the tourist attractions: there were six types of distance, namely, from 0-10 km., from 11-30 km., from 31-50 km., from 51-70 km., from 71-90 km., and more than 90 km. The findings prove that 77 tourist attractions were found 90 k.m. away. From the city the highest proportion (28.84%): these were found most in Ubon Ratchathani. There were 47 tourist attractions (17.60%) at 0-10 km. from the city: these were found most in Ubon Ratchathani. There were 45 tourist attractions (16.85%) at 51-70 km. from the city: these were found most in Nakhon Ratchsima. There were 35 tourist attractions (13.11%) at 31-50 km. from the city: these were found most in Nakhon Ratchsima. There were 32 tourist attractions (11.99%) at 11-30 km. from the city: these were found most in Nakhon Ratchsima. There were 31 tourist attractions (11.61%) which were found the least at 71-90 km. from the city: these were found most in Chaiyaphum.

5. There were four aspects of the tendency of the scattering of tourist attractions in the provinces of the Lower Northeastern region as follows:

- Types of tourism: this found that the historical sites were scattered in terms of the density most at present. In addition, the density of the natural, cultural and human-made sites tend to be increased.

- Duration of tourist attractions' discovery and development to be the tourist attractions: this found that the tendency of the density of tourist attractions will be increased in the future.

- Types and duration of tourist attractions' discovery and development to be the tourist attractions: this found that the density of the natural, human-made and cultural sites will be increased in the future.

- The distance from city to tourist attractions: this found that the density of the tourist attractions located which are far from 0-50 km. The city will be increased, especially, the human-made and cultural sites.

6. In terms of the strategy planning for enhancing the strengths in development and management of tourism in the provinces of the Lower Northeastern region, it found that the historical sites which were found most should be supported, developed, improved, and constructed the historical routes between the Lower Northeastern provinces of Thailand and her neighboring countries. In addition, the natural, cultural and human-made sites which have no directions and are far from each other should be developed in terms of building up the resting areas in order to support the tourism in the provinces of the Northeastern region.

1. บทนำ

จากสถานการณ์ที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มในการเพิ่มบทบาทและความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนา การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริการ ด้านการอำนวยความสะดวก และความพร้อมของระบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ หลายแห่งซึ่งยังขาดการวางแผนในการพัฒนา การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปวางแผนจัดการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นจึงถือว่ามีความสำคัญ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์(Geographic Information System : GIS) เป็นซอฟต์แวร์ที่มีคุณสมบัติที่สามารถจัดเก็บ แก้ไขเปลี่ยนแปลง และแสดงสารสนเทศของสิ่งที่มีพิกัดตำแหน่งบนผิวโลก จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เพื่อให้

ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

2.2 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

2.3 เพื่อหายุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้เพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้คือ

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เว็บไซต์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อนำมานิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยว โดยยึดหลักทางกายภาพและแหล่งท่องเที่ยวที่มีพิภคบนพื้นโลก ซึ่งไม่รวมแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นกิจกรรมการละเล่น เทศกาลต่าง ๆ

2) กำหนดข้อมูลคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว (3As)

3) สรุปข้อมูลเชิงคุณลักษณะที่น่าเสนอและเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเป็นข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวในการประกอบการตัดสินใจท่องเที่ยว ซึ่งจะนำมาจัดทำฐานข้อมูล มีดังนี้

- ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
- ที่ตั้ง (ตำบล อำเภอ จังหวัด)
- ประเภทแหล่งท่องเที่ยว
- ปีที่พบแหล่งท่องเที่ยว
- ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว
- ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว
- กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว
- ระยะทางโดยประมาณจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว
- วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว

- ระยะเวลาโดยประมาณในการเดินทาง
- การมีสถานที่อำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว คือ ที่พัก
ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก OTOP ศูนย์บริการข้อมูล/ข่าวสารนักท่องเที่ยว
- ภาพสถานที่ท่องเที่ยว

4) เก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ที่ตั้ง เส้นทางคมนาคม ในการเก็บข้อมูล
จะแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท

- ข้อมูลเชิงพื้นที่ เก็บตำแหน่งของข้อมูลเชิงพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีการหา
ตำแหน่งบนพื้นโลกจากดาวเทียม (Global Positioning System : GPS) โดยเก็บให้อยู่ในระบบ
พิกัด UTM (Universal Transverse Mercator) โซน 48
- ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ

3.2 การจัดทำฐานข้อมูล

การจัดทำฐานข้อมูลเมื่อได้ข้อมูลจากขั้นตอนการเก็บข้อมูลโดยจะทำการออกแบบ
และจัดทำฐานข้อมูลโดยใช้โครงสร้างฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database Model) ทำ
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทำโดยการอ้างอิงกับแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 :
50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ร่วมกับการใช้ GPS และนำเข้าข้อมูลทั้งเชิงพื้นที่และเชิง
คุณลักษณะ

3.3 การจัดทำซอฟต์แวร์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยใช้ซอฟต์แวร์ ArcView 3.2a
Microsoft Access และ Microsoft Visual Basic 6.0

3.4 การนำเสนอและสรุปผล GIS ที่ได้จะนำเสนอสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยว ใน
ลักษณะของเมนูการเรียกค้นข้อมูลทางจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอทั้งแผนที่
รูปภาพ และข้อมูลคุณลักษณะ ให้ผู้ใช้สามารถเรียกดูได้เป็นการลดเวลาที่ต้องเสียไปในการค้นหา
ข้อมูลทั้งเชิงคุณลักษณะและข้อมูลเชิงพื้นที่ ในส่วนของการกระจายตัวจะแสดงลักษณะการ
กระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 4 ลักษณะ คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่ง
ท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและ
ช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่ง
ท่องเที่ยว จากนั้นจะทำการวิเคราะห์แนวโน้มของการกระจายตัวดังกล่าวตามลักษณะของการ
กระจายตัว

4. เครื่องมือในการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบคำถามงานวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ดังนี้คือ

- 1) เอกสารงานวิจัย และเว็บไซต์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แผนพัฒนาประชาสัมพันธ์ของจังหวัด
- 2) แบบสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
- 3) GPS เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่
- 4) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่แสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ที่แสดงลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว
- 5) แผนที่แสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวโดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่สร้างเงื่อนไขการวิเคราะห์แนวโน้มของการกระจายตัวออกเป็น 4 ลักษณะตามลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว และ วิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการกระจายตัวต่อไปในอนาคต
- 6) การจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในรายจังหวัดและภาพรวมในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เพื่อหายุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้มีประสิทธิภาพ

5. ผลการวิจัย

จากขั้นตอนการทำงานดังกล่าวทำให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้คือ

- 3) การนิยามและจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวโดยยึดหลักแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าพิภคบนพื้นโลก ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทธรรมชาติ จำนวน 100 แห่ง ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณคดี จำนวน 120 แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี จำนวน 24 แห่ง และประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 24 แห่ง
- 4) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงพื้นที่โดยการแบ่งเป็นชั้นข้อมูลของแผนที่(Layer) เป็น 8 ชั้นข้อมูลดังนี้ (1) เขตการ

ปกครองในระดับอำเภอและจังหวัด (2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ (3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ (4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (5) แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น (6) เส้นทางรถไฟ (7) ถนน และที่ว่าการอำเภอ และมีฟังก์ชันในการแสดงการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวใน 4 ลักษณะ คือ การกระจายตัวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว การกระจายตัวตามประเภทและช่วงเวลาที่ค้นพบแหล่งท่องเที่ยว และการกระจายตัวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันช่วยในการทำงาน คือ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแยกตามจังหวัด แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยว และการซ่อนชื่อแหล่งท่องเที่ยว

3) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งระยะทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว เวลาในการเดินทางโดยประมาณ ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และรูปภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยนำเสนอเป็นหน้าต่างแสดงข้อมูลเมื่อคลิกเลือกจากตำแหน่งของแหล่งท่องเที่ยว

4) ลักษณะการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะ คือ

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์จำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ นครราชสีมา อุบลราชธานี ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์และบุรีรัมย์ ลักษณะการกระจายตัวไม่มีทิศทางที่แน่นอน

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ อดีต – พ.ศ. 2500 ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 และช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 พบว่า ช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 จำนวน 119 แห่ง ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 พบจำนวนแหล่งท่องเที่ยวรองลงมาคือ 88 แห่ง ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 จำนวน 60 แห่ง โดยในทุกช่วงลักษณะการกระจายจะไม่มีทิศทางที่แน่นอนกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ช่วงอดีต – พ.ศ. 2500 มีการพบแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 88 แห่ง

เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ มากที่สุด รองลงมาคือประเภทธรรมชาติและประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ไม่มีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ในช่วงนี้ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ. 2501 – พ.ศ.2525 มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 60 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทประวัติศาสตร์ฯ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ นครราชสีมา ช่วงพ.ศ.2526 – พ.ศ. 2550 เป็นช่วงที่มีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ 119 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทประวัติศาสตร์ฯ จังหวัดที่พบแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นที่สุดคือ อุบลราชธานี

- การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยแบ่งช่วงของระยะทางออกเป็น 6 ช่วง คือ ระยะทาง 0 – 10 กม. ระยะทาง 11 – 30 กม. ระยะทาง 31-50 กม. ระยะทาง 51-70 กม. ระยะทาง 71-90 กม. และระยะทางมากกว่า 90 กม. พบว่า ระยะทางที่พบแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ระยะทางมากกว่า 90 กม. จำนวน 77 แห่ง จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทางที่พบรองลงมาคือ 0-10 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ อุบลราชธานี ระยะทาง 51-70 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ นครราชสีมา ระยะทาง 31-50 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ นครราชสีมา ระยะทาง 11-30 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุด คือ นครราชสีมา และระยะทางที่พบแหล่งท่องเที่ยวน้อยที่สุดคือ 71-90 กม. จังหวัดที่พบมากที่สุดคือ ชัยภูมิ

5) แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มี 4 ลักษณะตามลักษณะการกระจายตัว คือ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดอีสานใต้มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ กระจายตัวอยู่หนาแน่นมากที่สุด ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ในช่วงเวลาต่อไปความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวจะมีจำนวนมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว เทียบกับปีที่พบและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ต่อไปในอนาคตแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ประเภทศิลปวัฒนธรรม จะมีความหนาแน่นมากขึ้น

- แนวโน้มการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวตามระยะทางจากตัวจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ระยะทาง 0 -50 กม. จะมีความหนาแน่นของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นโดยเน้นที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างฯ และประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ

6) แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ พบว่า กลุ่มจังหวัดอีสานใต้พบแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ฯ จำนวนมากที่สุด ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและควรมีการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ และประเภทสิ่งก่อสร้างฯ ซึ่งอยู่ในลักษณะกระจายตัวที่ไม่มีทิศทางและมีระยะทางที่ไกลกันในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว หากมีการวางแผนเพื่อจัดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและสร้างสถานที่แวะพักระหว่างแหล่งตลอดจนการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนในท้องถิ่นอีสานใต้ที่เป็นจุดขายให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ให้ดียิ่งขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้นควรมีการประเมินศักยภาพและจัดเป็นกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง หรือต่ำ และแปลผลลงในแผนที่ เพื่อที่ผู้วางแผนจะทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีศักยภาพอย่างไร กระจายตัวอย่างไร ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในขั้นตอนต่อไป

2) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์นี้จะให้สารสนเทศที่สมบูรณ์และถูกต้องแม่นยำได้มากยิ่งขึ้นหากได้รับความร่วมมือในการนำเสนอข้อมูลจากหลายหน่วยงาน และมีการเชื่อมโยงกันในหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการแต่ละจังหวัด เป็นต้น

3) การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ หรือทั้งภาคอีสานยังขาดการเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด หากมีการนำมาเชื่อมโยงกันแต่ละจังหวัดให้เห็นเป็นภาพรวมในแต่ละภูมิภาค แล้วจัดเส้นทางการท่องเที่ยวจะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์นี้จะสามารถผลิตสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

- 1) การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการยังเป็นสิ่งที่ใหม่บางครั้งผู้ใช้อย่างขาดทักษะในการใช้งาน
- 2) การแสดงข้อมูลคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวถือว่าเป็นประโยชน์ทั้งสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเมื่อพิจารณาจากแผนที่โดยข้อมูลที่นำเสนอหากมีการปรับปรุงให้ทันสมัยจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างมาก และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่สามารถนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวมาเพื่อจัดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้

บรรณานุกรม

- กัลย์ สายวิจิตร. (2532). การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับแนะนำนักท่องเที่ยวด้วยคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรกฤษ เตโช. (2545). การพัฒนาโคเลเอนด์-เซิร์ฟเวอร์ จีไอเอส วิเวอร์สำหรับแบบจำลองระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชาว์ วิจารณ์และเพิ่ม อินบัว. (2546). การพัฒนาตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- วรรณ วรชวานิช. (2539). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลยา ศรีสังาม. (2541). การวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ในปี พ.ศ. 2529 และปีพ.ศ. 2539. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร และสมบัติ อยู่เมือง . (2545). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการบริหารภาครัฐ. ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2540). โครงการศึกษาเพื่อทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคอีสาน.
- สุพีร์ ลิ้มไทยและคณะ. (2544). พัฒนาองค์ความรู้ทางการท่องเที่ยว. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุเพชร จิรขจรกุล. (2544). เรียนรู้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วย PC ARCVIEW.
- สุพรรณิ ชะโลธรและคณะ. (2547). การวิเคราะห์ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี. รายงานการวิจัย ได้รับทุนสนับสนุนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สรศักดิ์ กลิ่นดาว. (2542). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: หลักการเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถสิทธิ์ อินทร์พิบูลย์. (2537). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบโต้ตอบสำหรับการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานันท์ จักรแก้ว. (2545). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย สุขสิงห์. (2547). การจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์(Gis) ด้วยโปรแกรม ArcView 3.2a – 3.3. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2005) ข้อมูลท่องเที่ยว 76 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. Available : <http://www.tat.or.th/region.asp?id=3> . 2006, June 20.
- ฐานข้อมูลข้อมูลรายงานการวิจัยสภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โครงสร้างของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย. Available : <http://www2.nesac.go.th/document/images06/06100014c.doc> 2007 , June 25.

ภาคผนวก ข

การนำเสนอข้อมูลคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว

มอหินขาว(เสาหินมหัศจรรย์ล้านปี)

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ธรรมชาติ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในวิทยาลัยเกษตรกรรมจังหวัดศรีสะเกษ ถนนสิรินธร ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ

เมือง

จังหวัด

ชัยภูมิ

ระยะทางจากตัวจังหวัด

60 กิโลเมตร

เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด

2:00 ชั่วโมง

รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว

ภาพแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป

ปี 2545 สุรพล สายพันธ์ นายอำเภอเมืองได้พากรมทรัพยากรธรณีมาสำรวจ ซึ่งก็มีความเห็นว่า พื้นที่มอหินขาวสมควรส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะโดดเด่นไปด้วยก้อนหิน เสาหิน รูปร่างแปลกตาขนาดใหญ่ ซึ่งหาได้ยากมากในประเทศไทย และนั่นก็เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาพื้นที่มอหินขาวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในเขต อุทยานแห่งชาติภูแล่นคา

มอหินขาวเป็นกลุ่มหินขนาดใหญ่จำนวน 3 กลุ่ม โดยจะมีหินทรายก้อนใหญ่ก้อนหนึ่งเป็นเสาหิน และโดดเด่นในพื้นที่ และเป็นที่มาของคำว่า มอหินขาว และในบริเวณยังมีเสาหินขนาดใหญ่จำนวน 5 เสา ตั้งเรียงรายกันเป็นแถว มีความสูงประมาณ 12 เมตร นอกจากนั้นยังมีแท่นหินที่มีรูปร่างคล้ายเรือ เเจดีย์ หอเขียง เมืองปี่ซำ และคล้ายกระดองเต่า มีลักษณะจัดเป็นกลุ่มหินที่ 1 กลุ่มหินที่ 2 อยู่ห่างออกไป 500 เมตร แท่นหินจะมีรูปร่างแปลกแตกต่างกันออกไป และเมื่อห่างออกไปอีกประมาณ 1,500 เมตร จะเป็นกลุ่มหินที่ 3 ที่เป็นแท่นหินและเสาหินขนาดเล็ก โดยลาดเอียงขึ้นไปจดหน้าผาที่มีชื่อว่า ผาหัวนก และบริเวณมอหินขาวยังเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่สวยงามแห่งหนึ่งของจังหวัดชัยภูมิ

จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

มอหินขาว เป็นปรากฏการณ์หินรูปทรงแปลกๆ อยู่บน เทือกภูแล่นคา ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นสถานที่ที่มีความสวยงามและอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองชัยภูมิมากนักจะถึงบริเวณที่ตั้งของหินขนาดใหญ่จำนวนมากทั้งแท่งและกลุ่มหินอีกจำนวนมากขนาดลดหลั่นกันใหญ่บ้างเล็กบ้าง ขึ้นอยู่ประปรายในพื้นที่ เทือกเขา "ภูแล่นคา"

มอหินขาว อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 600 เมตร ทัศนียภาพที่งดงามเชดอำเภอนางรองบ้านแดงและ อำเภอ เกษตรสมบูรณ์ สามารถมองเห็นอ่างเก็บน้ำลำปะเทาทันที่อยู่ใกล้ๆ ใกล้เคียงกับพื้นที่ขึ้นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูพาน หนองกุดเหล็กไม่มีความสะดวกในการเดินทาง

ภาพแหล่งท่องเที่ยว

รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว

อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์เจางวาง(ปุม)

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ

ที่ตั้ง

อำเภอ

เมือง

จังหวัด

สุรินทร์

ระยะทางจากตัวจังหวัด

0 กิโลเมตร

เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด

ชั่วโมง

รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว

ภาพแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป

สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2511 เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานระลึกถึงผู้สร้างเมืองท่านแรก ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ของเมืองสุรินทร์ อนุสาวรีย์เป็นรูปหล่อทองเหลืองรมดำ สูง 2.2 เมตร มือขวาทือชื่อเจ้า อันเป็น การแสดงถึงความเก่งกล้าสามารถของท่านใน การบังคับช้างศึกและเป็น เครื่องแสดงว่าสุรินทร์ เป็นเมืองช้างมาแต่ดึกดำบรรพ์ รูปปั้นสะพานคดอยู่บนหลังอันหมายถึงความ เป็นน้ำราบ ความกล้าหาญอัน เป็นคุณสมบัติที่ตกทอดเป็นมรดกของ คนสุรินทร์ อนุสาวรีย์แห่งนี้ได้ทำพิธีเปิด เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2528

จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

สูงขนาดเท่าครึ่งของคนปกติ คือสูง ๒.๒๐ เมตร หินหันหน้าไปทางทิศใต้ มือขวาทือชื่อเจ้าสะพานคดอยู่บนหลัง แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายของเจ้าเมือง ขึ้นพระยานิเขตรอกศึกหล่อด้วยทองเหลืองรมดำ ฐานอนุสาวรีย์มีภาพปูนสูงปูนเป็นเกี้ยวกับเรื่องช้างเผือกที่หายมาจากกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ภาพปูนเป็นด้านหน้าเป็นเหตุการณ์หลังจากที่ท่านได้รับพระราชทานบำเหน็จความชอบเป็นหลวงสุรินทรภักดี หลังจากที่ได้ช่วยจับช้างเผือกแล้วนำส่งกลับกรุงศรีอยุธยาแล้วท่านได้นำทหารชาวสุรินทร์มาร่วมรบกับกองทัพหลวงในการสงครามกับ ขมหลายครั้ง จึงมีความดีความชอบจนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็น พระสุรินทรภักดี ฯ และพระยาสุรินทรภักดี ตามลำดับ

บริเวณด้านทิศตะวันออกของอนุสาวรีย์ มีกลุ่มประติมากรรมรูปช้างและรูปควาญช้างหัวหันหน้าซึ่งกันเป็นผู้นำทางไปจับช้างเผือกที่หนีมาสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ที่ช้าง และควาญช้างเหล่านั้น มีส่วนสำคัญทำให้เกิดการสร้างเมืองสุรินทร์ขึ้น ได้ทำพิธีเปิด เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ ส่วนอนุสาวรีย์ทำพิธีเปิด เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๘

ภาพแหล่งท่องเที่ยว

รายชื่อแหล่งท่องเที่ยว			
หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์			
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี		
ที่ตั้ง	ถ.แจ้งสนิท		
อำเภอ	เมือง	จังหวัด	อุบลราชธานี
ระยะทางจากตัวจังหวัด	1 กิโลเมตร	เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด	0.15 ชั่วโมง
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว		ภาพแหล่งท่องเที่ยว	
<p>ข้อมูลทั่วไป</p> <p>หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ อยู่ขึ้นสร้างของ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคอุบลราชธานี มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ท้องถิ่น ของชุมชนและจังหวัดใกล้เคียงในภาคอีสาน เป็นศูนย์ส่งเสริมสร้างสำนึกท้องถิ่น ในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอุบลราชธานี ด้วยความ เชื่อที่ว่า</p> <p>"หอวัฒนธรรม คือ รากฐานความมั่นคงของชาติ ความอ่อนแอทางวัฒนธรรม เป็นปัจจัยไปสูความเสื่อมสลายของชาติ หอวัฒนธรรม เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต"</p> <p>เวลาทำการ เปิด 09.00 - 16.00 น.หยุดวันอาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์</p> <p>จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ เป็นห้องนิทรรศการถาวร ที่รวบรวมเรื่องราวความรู้ต่าง ๆ ของเมืองอุบลมาจัดแสดงไว้ในสถานที่แห่งเดียวอย่างครบถ้วน โดยอยู่ที่ชั้นที่ 1 ของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคอุบลราชธานีจำนวน 4 ห้อง และอยู่บนชั้นที่2อีก 1 ห้อง รวมเป็นห้องนิทรรศการทั้งหมด 5 ห้อง ได้เปิดให้เข้าชมอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2546 ได้แก่ 1. ห้องภูมิเมือง (Geography) 2. ห้องภูมิราชธานี (History) 3. ห้องภูมิธรรม (Religion) 4. ห้องภูมิปัญญา (Way of Wisdom) 5. ห้องภูมิราชภัฏ (Rajabhat Institute)</p> <p>กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ชมโบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม</p>			

รายชื่อแหล่งท่องเที่ยว			
ศาลเจ้าพ่อพญาแล			
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ		
ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ริมหนองปลาเฒ่า บ้านหนองหลอด ตำบลรอบเมือง		
อำเภอ	เมือง	จังหวัด	ชัยภูมิ
ระยะทางจากตัวจังหวัด	3 กิโลเมตร	เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด	0.15 ชั่วโมง
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว		ภาพแหล่งท่องเที่ยว	
<p>ข้อมูลทั่วไป</p> <p>ที่ริมน้ำมีต้นมะขามใหญ่ ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นสถานที่ซึ่ง เจ้าพ่อ พญาแลเสียชีวิตในการสู้รบกับ ทหารเวียงจันทน์ เมื่อ พ.ศ. 2369 ตรงบริเวณใต้ต้นมะขามใหญ่นี้ปรากฏนามานับแต่เดิมมา ชาวเมืองได้ร่วมกันสร้างศาลไม้เล็ก ๆ ไว้ที่ต้นมะขามนี้ เมื่อ พ.ศ. 2511 ชาวชัยภูมิได้ร่วมกันสร้างศาลใหม่ หล่อรูปเจ้าพ่อพระยาแล ขนาดเท่าตัวจริง ในทำนองอยู่บนเก้าอี้ แล้วสร้างอาคารคอนกรีตขนาดใหญ่ แทนศาลเดิม มีงานสักการะเจ้าพ่อพญาแลทุกปี โดยเริ่มจากวันพุธแรกของเดือน 6 เป็นเวลา 7 วัน</p> <p>จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>การจัดงานสักการะเจ้าพ่อพญาแลถือเป็นงาน เทศกาลฉลองใหญ่ของชาวชัยภูมิ เรียกว่า งานเทศกาลบุญเดือนหก อันเป็นการรำลึกถึง ความดีของท่าน โดยในการจัดงานนี้ประกอบด้วย พิธีบวงสรวงดวงวิญญาณของเจ้าพ่อพญาแล ขบวนแห่สักการะอนุสาวรีย์เจ้าพ่อ ขบวนถวายช้างเผือกเจ้าพ่อ และขบวนแห่ของอำเภอต่าง ๆ รวมทั้งการออกร้าน จัดนิทรรศการของหน่วยงานราชการและเอกชน การประกวดสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองและสินค้าเกษตร งานบุญเดือนหกจึงถือเป็นงานใหญ่ประจำปีของชาวชัยภูมิ ลูกเจ้าพ่อพญาแลนั้นเอง</p> <p>กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>สักการะเจ้าพ่อพญาแล ชมประวัติศาสตร์</p> <p>การเดินทาง</p> <p>อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางตะวันตก ราว 3 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายชัยภูมิ-บ้าน ขั่ว ทาง</p>			

รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว					
ช่องเม็ก					
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น				
ที่ตั้ง	สุดทางหลวงหมายเลข 217 (ถ. สัตตยนิมมานกาล) ต. ช่องเม็ก				
อำเภอ	สิรินธร	จังหวัด	อุบลราชธานี		
ระยะทางจากตัวจังหวัด	90	กิโลเมตร	เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด	1:30	ชั่วโมง
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว			ภาพแหล่งท่องเที่ยว		
<p>ข้อมูลทั่วไป</p> <p>ช่องเม็ก เป็นจุดผ่านแดนถาวรไทย-ลาว ที่มีถนน ข้ามต่อสู่แขวงจำปาสักซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางภาคใต้ของประเทศไทย ในบริเวณด้านนอกจากจะเป็นที่ตั้งของหน่วยราชการแล้วยังมีตลาดสินค้าชายแดนร้านค้าปลอดภาษีในเขตประเทศลาว ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเที่ยวชมและจับจ่ายสินค้าได้ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในแขวงจำปาสักได้แก่ เมืองปากเซ ปราสาทขอมวัดพู มหานครสีทันดอน หรือสีพันดอน ซึ่งเป็นบริเวณที่แม่น้ำโขงแผ่กว้างกว่า 7 กิโลเมตร ทำให้มีเกาะแก่งจำนวนมาก และจุดที่น่าสนใจมากคือ น้ำตกหิณี และน้ำตกคอนพะเพ็ง</p> <p>การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในประเทศลาวผ่านด่านช่องเม็กนั้นในส่วนของการต่างประเทศจะต้องใช้หนังสือเดินทาง และทำวีซ่า สำหรับคนไทยทำใบอนุญาตผ่านแดนก็สามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้โดยไม่ต้องใช้สำเนาบัตรประชาชน และรูปถ่าย 2 นิ้ว จำนวน 3 รูป สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี โทร. 0 4525 5505, 0 4525 4218 ด้านตรวจคนเข้าเมือง โทร. 0 4548 5107 หรือนักท่องเที่ยวที่สนใจไปเที่ยวแบบ 3 วัน 2 คืน สามารถติดต่อบริษัทนำเที่ยวภายในตัวเมืองอุบลได้</p> <p>จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ช่องเม็ก เป็นจุดผ่านแดนถาวรไทย-ลาว ในภาคอีสานเพียงแห่งเดียวที่ไม่มีแม่น้ำโขงขวางกั้น นอกจากนี้ยังเป็นบริเวณที่ประชาชนทั้งสองประเทศผ่านไปมาหาสู่กันแล้ว ทั้งสองฝั่งยังมีตลาดการค้าชายแดนขนาดใหญ่มีสินค้าให้ชื้อมากมายหลากหลายกี่ยวชมบรรยากาศและวิถีชีวิตของเพื่อนบ้านให้จ้จจ ที่สามารถขอใบอนุญาตผ่านแดนเพื่อไปเที่ยวในเขตเมืองจำปาสักประเทศลาว ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและโบราณสถานที่สวยงาม เช่น เมืองปากเซ วัดภู น้ำตกคอนพะเพ็ง เป็นต้น</p>					

รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว					
หมู่บ้านทอดผ้าไหมบ้านเขว้า					
ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี				
ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ตำบลบ้านเขว้า				
อำเภอ	บ้านเขว้า	จังหวัด	ชัยภูมิ		
ระยะทางจากตัวจังหวัด	13	กิโลเมตร	เวลาในการเดินทางโดยประมาณจากตัวจังหวัด	0:20	ชั่วโมง
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว			ภาพแหล่งท่องเที่ยว		
<p>ข้อมูลทั่วไป</p> <p>เป็นแหล่งทอผ้าไหมที่มีชื่อเสียงของชัยภูมิ โดยเฉพาะผ้าไหมมัดหมี่ซึ่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในหมู่ผู้ที่ย้ายมาใช้ผ้าพื้นเมืองของไทย มีทั้งตลาดสายดั่งเดิมและสายที่คิดค้นใหม่ มีจำหน่ายทั้งผ้าผืนและตัดเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป สามารถหาซื้อได้จากร้านจำหน่ายผ้าไหมในตัวอำเภอบ้านเขว้าซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายร้าน</p> <p>จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ชุมชนในตำบลบ้านเขว้า ตำบลโนนแดง ตำบลลาดแร่ และตำบลลุ่มลำชี เป็นแหล่งปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและผลิตผ้าไหมมีมรดกของประเทศแหล่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่บรรพชน หากเดินทางไปเข้าสู่หมู่บ้าน จะพบวิถีชีวิตของชาวบ้าน ชาวที่บางกลุ่มกำลังสาวเส้นไหม บางกลุ่มอยู่ระหว่างการทอหมี่ ย้อม บางกลุ่มกำลังมัดหมี่ บางกลุ่มกำลังทอ ปัจจุบันจะพบเห็นได้ก็ยวชน เข้าสู่วงจรการผลิตผ้าไหมมากขึ้น โดยการเข้าเป็นช่างแพ้นสี หรือการรีดผ้าไหม สิ่งเหล่านี้เป็นวิถีชีวิตที่หาได้จากอื่นได้ยาก นอกจากนี้ ยังมีร้านจำหน่ายผ้าไหมกระจายอยู่ในตลาดบ้านเขว้ากว่า 40 ร้าน นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อผ้าไหมหรือเสื้อผ้าสำเร็จรูป หรือผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมได้ตามใจชอบ สนนราคามีตั้งแต่ 120 บาทขึ้นไป จนถึงนับหมื่นบาทต่อชิ้น เป็นของฝากที่ทรงคุณค่ายิ่งนัก</p> <p>กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ซื้อผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหม</p> <p>การเดินทาง</p>					

ภาคผนวก ค

แบบสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว

โครงการวิจัย การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

- รหัสแหล่งท่องเที่ยว ตำแหน่ง GPS

○ ชื่อแหล่งท่องเที่ยว

○ ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

○ ชื่อไฟล์รูปภาพ

○ ปีที่พบแหล่งท่องเที่ยว 1) อดีต - พ.ศ. 2500 2) พ.ศ. 2501 – พ.ศ. 2525

3) พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2550 ระบุ

○ ที่ตั้ง

- ลักษณะทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว

- ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

- กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

- ระยะทางโดยประมาณจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว กิโลเมตร
- วิธีการเดินทางจากจังหวัดถึงแหล่งท่องเที่ยว
-
- ระยะเวลาเดินทางโดยประมาณ ชั่วโมง
- มีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง(ในระยะทางไม่เกิน 5 กม.)
-
-
- สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่ง (ในระยะไม่เกิน 5 กม.)
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	จำนวน	ตู้
☐ ห้องสุขา	จำนวน	ห้อง
☐ โรงแรม/รีสอร์ท/ที่พักอื่น ๆ	จำนวน	แห่ง
☐ ร้านอาหาร	จำนวน	ร้าน
☐ ร้านค้าจำหน่ายสินค้า	จำนวน	ร้าน
☐ ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก/OTOP	จำนวน	ร้าน
☐ ศูนย์บริการข้อมูล/ข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยว	จำนวน	แห่ง

ภาคผนวก ง

รายชื่อแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แยกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
1	ไทรงาม	นครราชสีมา	232210	1684571
2	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	นครราชสีมา	110213	1601537
3	น้ำตกกองแก้ว	นครราชสีมา	110622	1600037
4	น้ำตกเหวสุวัต	นครราชสีมา	113906	1598227
5	น้ำตกเหวประทุน	นครราชสีมา	113720	1600205
6	เขื่อนลำตะคอง	นครราชสีมา	130627	1644533
7	น้ำตกเหวไทร	นครราชสีมา	113212	1599152
8	น้ำตกผากล้วยไม้	นครราชสีมา	112585	1597798
9	เขื่อนลำพระเพลิง	นครราชสีมา	159581	1615539
10	น้ำตกปักธงชัย	นครราชสีมา	174502	1599080
11	อุทยานแห่งชาติทับลาน	นครราชสีมา	164142	1586437
12	ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเขาแผงม้า	นครราชสีมา	154640	1590181
13	แก่งวังวน	นครราชสีมา	205421	1595233
14	หาดจอมทอง	นครราชสีมา	190147	1601763
15	ถ้ำวัวแดง	นครราชสีมา	207388	1602059
16	เขื่อนลำนมูน	นครราชสีมา	194283	1604144
17	เขื่อนลำปลายมาศและหาดชมตะวัน	นครราชสีมา	225174	1581070
18	อ่างเก็บน้ำห้วยเสนง	สุรินทร์	337852	1637474
19	วนอุทยานพนมสวาย	สุรินทร์	325441	1633196
20	วนอุทยานป่าสนหนองคู	สุรินทร์	367472	1622544
21	หาดคูเดื่อ	อุบลราชธานี	479018	1681358
22	แก่งสะพาน	อุบลราชธานี	526387	1685267
23	เขื่อนสิรินธร	อุบลราชธานี	546484	1680996
24	ภูสุมย์	อุบลราชธานี	550812	1735223
25	ลานผาผึ้ง	อุบลราชธานี	551828	1691439

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
26	อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ	อุบลราชธานี	551082	1690307
27	ดอนตะนะ	อุบลราชธานี	550734	1691285
28	ถ้ำพระหรือถ้ำภูหมาใน	อุบลราชธานี	551485	1691445
29	ผาชัน	อุบลราชธานี	553503	1741882
30	น้ำตกตาดโตน	อุบลราชธานี	551994	1686962
31	ถ้ำเหวสินธุ์ชัย	อุบลราชธานี	553032	1692783
32	เขื่อนปากมูล	อุบลราชธานี	550740	1688559
33	อุทยานแห่งชาติผาแต้ม	อุบลราชธานี	560430	1702737
34	แก่งกะเลา	อุบลราชธานี	530616	1594833
35	เสาเฉลียงใหญ่	อุบลราชธานี	553570	1739864
36	แก่งสามพันปี	อุบลราชธานี	530442	1595007
37	ถ้ำมิด	อุบลราชธานี	553794	1741544
38	น้ำตกสร้อยสวรรค์	อุบลราชธานี	562448	1708925
39	น้ำตกทุ่งนาเมือง(น้ำตกลอดรู)	อุบลราชธานี	564264	1717265
40	น้ำตกแสงจันทร์(น้ำตกลงรู)	อุบลราชธานี	563592	1714844
41	ป่าดงนาทาม	อุบลราชธานี	560430	1722646
42	ผาชนะได	อุบลราชธานี	567560	1727220
43	น้ำตกห้วยทรายใหญ่(แก่งอีเขียว)	อุบลราชธานี	555977	1648324
44	อุทยานแห่งชาติภูจอง-นายอย	อุบลราชธานี	527909	1595591
45	น้ำตกห้วยหลวง(ถ้ำบักเตว)	อุบลราชธานี	530279	1595813
46	พลาญป่าชาด	อุบลราชธานี	528826	1595624
47	แม่น้ำสองสี	อุบลราชธานี	553000	1694158
48	น้ำตกแก้งแม่ป่อง	อุบลราชธานี	538820	1597500
49	แก่งศิลาทิพย์	อุบลราชธานี	525765	1597165
50	พลาญกงเกวียน	อุบลราชธานี	528382	1595680
51	ภูหินด่าง	อุบลราชธานี	551593	1606682
52	เสาเฉลียง	อุบลราชธานี	553569	1739859
53	ผาแต้มและผาขาม	อุบลราชธานี	556175	1702698
54	ลานหินแตก	อุบลราชธานี	553794	1703120
55	น้ำตกแก่งลำดวน	อุบลราชธานี	511772	1594512

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
56	หาดวิจิตรรา	อุบลราชธานี	556828	1702140
57	เขื่อนตาดู	ศรีสะเกษ	432890	1613203
58	น้ำตกสำโรงเกียรติ	ศรีสะเกษ	445239	1604585
59	น้ำตกห้วยจันทร์	ศรีสะเกษ	431609	1605871
60	ผามออีแดง	ศรีสะเกษ	466346	1591343
61	น้ำตกและถ้ำขุนศรี	ศรีสะเกษ	466029	1591369
62	เขื่อนห้วยขนุน	ศรีสะเกษ	481524	1596304
63	น้ำตกภูละออ	ศรีสะเกษ	467208	1597770
64	น้ำตกวังใหญ่	ศรีสะเกษ	447464	1597061
65	ห้วยตะวัน	ศรีสะเกษ	462350	1608790
66	พลาญจำปา	ศรีสะเกษ	460720	1605815
67	อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย	ศรีสะเกษ	455160	1632096
68	หาดสำราญ	ศรีสะเกษ	480106	1608747
69	อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก	บุรีรัมย์	291143	1648357
70	อ่างเก็บน้ำห้วยตลาดและสวนนกบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	293110	1646319
71	อ่างเก็บน้ำทุ่งแหลม	บุรีรัมย์	266678	1618208
72	เขื่อนลำนางรอง	บุรีรัมย์	259227	1581784
73	อุทยานแห่งชาติตาดีด	ชัยภูมิ	182839	1768482
74	น้ำตกตาดีด	ชัยภูมิ	182698	1768980
75	น้ำตกตาดฟ้า	ชัยภูมิ	190647	1764084
76	น้ำตกผาเอียง	ชัยภูมิ	171693	1772183
77	อุทยานแห่งชาติภูแล่นคา	ชัยภูมิ	167438	1769830
78	บึงแวง	ชัยภูมิ	210037	1762780
79	อุทยานแห่งชาติไทรทอง	ชัยภูมิ	126915	1755286
80	น้ำตกไทรทอง	ชัยภูมิ	126231	1759604
81	น้ำตกชนวน	ชัยภูมิ	126385	1761621
82	ผาเกิ้ง	ชัยภูมิ	167482	1771439
83	ผาพ่อเมือง	ชัยภูมิ	116265	1747711

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
84	ถ้ำแก้ว	ชัยภูมิ	115742	1769466
85	ทุ่งบัวสวรรค์/ทุ่งดอกกระเจียว	ชัยภูมิ	121281	1759340
86	จุดชมวิวกาฬายา	ชัยภูมิ	116858	1754601
87	จุดชมวิวกาฬายา	ชัยภูมิ	120764	1759770
88	เขื่อนจุฬาภรณ์	ชัยภูมิ	141533	1831517
89	เขื่อนจุฬาภรณ์/พื้นที่ลุ่มน้ำป่าภูเขียว	ชัยภูมิ	145912	1812211
90	ทุ่งกะมัง	ชัยภูมิ	141732	1807633
91	อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	ชัยภูมิ	113972	1731239
92	มอหินขาว(เสาหินมหัศจรรย์ล้านปี)	ชัยภูมิ	174182	1777285
93	น้ำตกเทพพนา	ชัยภูมิ	117166	1731390
94	น้ำตกเทพประทาน	ชัยภูมิ	115553	1721456
95	ทุ่งดอกกระเจียว	ชัยภูมิ	113972	1733487
96	จุดชมวิวกาฬายา	ชัยภูมิ	113371	1733791
97	ภูคิง	ชัยภูมิ	163057	1808341
98	เขื่อนลำปะทาว	ชัยภูมิ	187302	1781320
99	เขื่อนน้ำพรม/หาดน้ำพรม	ชัยภูมิ	163650	1807849
100	บึงละหาน	ชัยภูมิ	167489	1727159

ตารางที่ 2 แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
1	อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี	นครราชสีมา	188384	1657250
2	ประตุมงคล	นครราชสีมา	188404	1657249
3	วัดวะภูแก้ว	นครราชสีมา	146441	1634621
4	วัดถ้ำสองพี่น้อง	นครราชสีมา	93294	1619587
5	วัดศาลาลอย	นครราชสีมา	190141	1657806
6	วัดศาลาทอง	นครราชสีมา	189546	1655882
7	วัดป่าสาลวัน	นครราชสีมา	183934	1656780
8	แหล่งหินตัด	นครราชสีมา	142420	1644681
9	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวิทยาลัย	นครราชสีมา	188172	1656814
10	อนุสรณ์สถานนางสาวบุญเหลือ	นครราชสีมา	190161	1667755
11	ปราสาทหินพนมวัน	นครราชสีมา	198505	1662832
12	พิพิธภัณฑน์ไม้กลายเป็นหิน	นครราชสีมา	180121	1644500
13	อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย	นครราชสีมา	231285	1684020
14	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย	นครราชสีมา	231442	1684138
15	อนุสรณ์สถานวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์	นครราชสีมา	220054	1683874
16	แหล่งโบราณคดีบ้านธารปราสาท	นครราชสีมา	217932	1686842
17	ปราสาทนางรำ	นครราชสีมา	245304	1715075
18	โบราณสถานเมืองเสมา	นครราชสีมา	155681	1652355
19	วัดธรรมจักรเสมาราม (พระนอนวัดเสมา ธรรมจักร)	นครราชสีมา	157246	1650955
20	ปราสาทโนนกู่	นครราชสีมา	158921	1649768
21	ปราสาทหินเมืองเก่า	นครราชสีมา	162667	1650027
22	ปราสาทเมืองแขก	นครราชสีมา	159538	1650911
23	วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม	นครราชสีมา	97864	1618926
24	วัดเขาจันทร์งาม	นครราชสีมา	133940	1640497
25	วัดหน้าพระธาตุ	นครราชสีมา	175656	1629565
26	ปราสาทหินนาแค้น	นครราชสีมา	181209	1628238
27	วัดบ้านางเหริญ	นครราชสีมา	182071	1623740

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
28	ปรางค์นครบุรี	นครราชสีมา	193145	1613400
29	ปรางค์พะโค	นครราชสีมา	195934	1626713
	สุสานสัตว์ศักดิ์ดาบรรพ์ (พิพิธภัณฑ์ช้าง	นครราชสีมา	189863	1658184
30	โคราชโบราณ)			
31	ปรางค์กู่	นครราชสีมา	228138	1715196
32	ปรางค์กู่สีดา	นครราชสีมา	238978	1720500
33	วัดบ้านไร่	นครราชสีมา	149889	1693810
34	ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่	นครราชสีมา	109555	1606666
	อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์	สุรินทร์	337183	1645498
35	จางวาง(ปุม)			
36	วัดบูรพาราม	สุรินทร์	338225	1645361
37	ปราสาทเมืองที	สุรินทร์	354785	1645850
38	ปราสาทตามอญ	สุรินทร์	383835	1609577
39	ปราสาทหินบ้านพลวง	สุรินทร์	330889	1616185
40	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุรินทร์	สุรินทร์	336396	1641349
41	ปราสาทตาเมือน	สุรินทร์	309895	1586180
42	ปราสาทตาเมือนโต๊ด	สุรินทร์	310678	1586055
43	ปราสาทตาเมือนธม	สุรินทร์	311210	1585523
44	ปราสาทศีขรภูมิ	สุรินทร์	371281	1651996
45	ปราสาทตะเพียงเดีย	สุรินทร์	367694	1629480
46	ปราสาทยายเงา	สุรินทร์	381415	1615800
47	ปราสาทภูมิโปน	สุรินทร์	379687	1608886
48	ปราสาทจอมพระ	สุรินทร์	348304	1670028
49	ปราสาทบ้านไพล	สุรินทร์	326720	1624757
50	วัดทุ่งศรีเมือง	อุบลราชธานี	485595	1683470
51	วัดบูรพาราม	อุบลราชธานี	487127	1683552
52	วัดหลวง	อุบลราชธานี	485327	1682875
53	วัดบ้านนาเมือง(วัดสระประสานสุข)	อุบลราชธานี	486903	1686951
54	วัดสุปฏิหารามวรวิหาร	อุบลราชธานี	484744	1682975
55	วัดศรีอุบลรัตนาราม/วันศรีทอง	อุบลราชธานี	485003	1683204

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
56	วัดแจ้ง	อุบลราชธานี	485647	1684189
57	วัดมหาวนาราม	อุบลราชธานี	485836	1683994
58	วัดพระธาตุหนองบัว	อุบลราชธานี	482982	1687376
59	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี	อุบลราชธานี	485238	1683189
60	พิพิธภัณฑสถานเปิดบ้านก้านเหลือง	อุบลราชธานี	484931	1689101
61	วัดหนองป่าพง	อุบลราชธานี	481949	1675644
62	วัดป่านานาชาติ	อุบลราชธานี	476273	1676073
63	วัดภูเขาก้าว	อุบลราชธานี	525401	1684986
64	ธรรมาสถูปาสีลปะณวนที่บ้านชีทวน	อุบลราชธานี	462948	1686983
65	วัดทุ่งศรีวิไล	อุบลราชธานี	464417	1690778
66	วัดถ้ำคูหาสวรรค์	อุบลราชธานี	553099	1693657
67	วัดถ้ำปาฏิหาริย์	อุบลราชธานี	562448	1724596
68	วัดภูอานนท์	อุบลราชธานี	559300	1723402
69	ปราสาทบ้านเบ็ญ	อุบลราชธานี	492505	1635274
70	ปราสาทวัดสระกำแพงน้อย	ศรีสะเกษ	419933	1674348
71	พระธาตุเรืองรอง	ศรีสะเกษ	424477	1676136
72	ตึกขุนอำไพพาณิชย์	ศรีสะเกษ	428260	1671088
73	วัดมหาพุทธาราม	ศรีสะเกษ	428257	1671125
74	ปราสาทปรางค์กู๋	ศรีสะเกษ	388613	1642517
75	ปราสาทบ้านสมอ	ศรีสะเกษ	404272	1638355
76	ปราสาทตาเล็ง	ศรีสะเกษ	394570	1628750
77	ปราสาทตาหนักไทร	ศรีสะเกษ	445022	1607240
78	ปราสาทเขาพระวิหาร	ศรีสะเกษ	465689	1590799
79	ภาพสลักนูนต่ำ	ศรีสะเกษ	466356	1591350
80	สถูปคู่	ศรีสะเกษ	466245	1591281
81	ปราสาทโดนตวล	ศรีสะเกษ	473692	1592927
82	วัดป่ามหาเจดีย์แก้ว (วัดล้านขวด)	ศรีสะเกษ	437737	1616181
83	ปราสาทวัดสระกำแพงใหญ่	ศรีสะเกษ	406740	1669465

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
84	ปราสาทห้วยทับทัน/ปราสาทบ้านปราสาท	ศรีสะเกษ	395113	1669645
85	สระตราว	ศรีสะเกษ	466113	1591352
86	ศาลหลักเมืองกันทรลักษณ์	ศรีสะเกษ	462368	1618450
87	วนอุทยานเขากระโดง	บุรีรัมย์	294956	1650359
	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาท	บุรีรัมย์	296421	1657356
88	สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก			
89	ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้จังหวัดบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	296175	1657805
90	อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง	บุรีรัมย์	278194	1607462
91	วัดเขาอังคาร	บุรีรัมย์	267032	1607920
92	ปราสาทเมืองต่ำ	บุรีรัมย์	283990	1603957
93	ปราสาทบ้านบุ	บุรีรัมย์	282494	1607463
94	กุฏิฤาษีหนองบัวรายหรือปราสาทหนองกง	บุรีรัมย์	281675	1603924
95	แหล่งหินตัด	บุรีรัมย์	293768	1589204
96	แหล่งเตาโบราณ	บุรีรัมย์	295347	1590318
97	วัดโพธิ์ข้อย	บุรีรัมย์	254098	1597922
98	ปราสาทวัดโคกจิว	บุรีรัมย์	254842	1600004
99	อนุสาวรีย์เราสู้	บุรีรัมย์	258026	1580858
100	ปราสาทหนองหงส์	บุรีรัมย์	257818	1582201
101	พระพุทธรูปใหญ่	บุรีรัมย์	316248	1691984
102	พระเจ้าใหญ่วัดหงษ์	บุรีรัมย์	287715	1718507
103	กุ๊สวนแดง	บุรีรัมย์	269268	1720890
104	อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล	ชัยภูมิ	182455	1749574
105	ปรางค์กู่	ชัยภูมิ	184452	1750020
106	ภูพระวัดศิลาอาสน์	ชัยภูมิ	184155	1759625
107	โบสถ์บ้านกุดไทรงาม	ชัยภูมิ	190178	1747893
108	วัดสระหงษ์	ชัยภูมิ	177349	1762229
109	วัดชัยภูมิพิทักษ์	ชัยภูมิ	167451	1771913
110	ตำหนักเขียว	ชัยภูมิ	182557	1749525
111	วัดชัยสามหมอก	ชัยภูมิ	206220	1783072

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
112	ศาลเจ้าพ่อพญาแล	ชัยภูมิ	178991	1747747
113	วัดถ้ำวัวแดง	ชัยภูมิ	117755	1780679
114	ภูเแดง	ชัยภูมิ	161163	1751528
115	วัดคอนสวรรค์(พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี)	ชัยภูมิ	213324	1763980
116	พระธาตุหนองสามหมื่น	ชัยภูมิ	185218	1813319
117	พระแท่นบัลลังก์	ชัยภูมิ	217818	1815822
118	พระธาตุกุดจอกบ้านยาง	ชัยภูมิ	172301	1801472
119	วัดป่าสุคะโต	ชัยภูมิ	188777	1787480
120	วัดชัยสามหมอ	ชัยภูมิ	206762	1783524

ตารางที่ 3 แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
1	โฮมสเตย์บ้านปราสาท	นครราชสีมา	217574	1686586
2	หมู่บ้านทอผ้าไหมปักธงชัย	นครราชสีมา	179975	1628950
3	ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมปักธงชัย	นครราชสีมา	180013	1629006
4	หมู่บ้านทำเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน	นครราชสีมา	198338	1643472
5	กลุ่มทำหินทรายภูมิปัญญาชาวบ้าน	นครราชสีมา	124502	1653565
6	หมู่บ้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหลุ่ง	นครราชสีมา	238026	1663080
6	ประดู่สามัคคี			
	ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏ	นครราชสีมา	189974	1658262
7	นครราชสีมา			
8	หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านจันรม	สุรินทร์	347882	1636081
9	หมู่บ้านจักสานบ้านนุทม	สุรินทร์	353077	1645655
10	หมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์(ตากลาง)	สุรินทร์	339062	1687853
11	หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านท่าสว่าง	สุรินทร์	335665	1654990
12	หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขวาสินรินทร์	สุรินทร์	347421	1658224
13	หมู่บ้านทอผ้าไหมหมู่บ้านสวาย	สุรินทร์	323598	1636798
14	ศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมืองบ้านปะอาว	อุบลราชธานี	469389	1697426

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
15	ชุมชนบ้านหมอดิน บ้านท่าช้างเหล็ก	อุบลราชธานี	483608	1680720
16	ภูหล่น	อุบลราชธานี	533317	1725326
17	ศูนย์ศิลปาชีพบ้านเวินบึก	อุบลราชธานี	554242	1691639
18	กลุ่มพัฒนาศรีผ้าไทย บุ่งหวาย	อุบลราชธานี	477113	16761153
19	ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก ม.ราชภัฏอุบลราชธานี	อุบลราชธานี	484296	1685264
20	พุทธสถานศรีชะโศก	ศรีสะเกษ	455772	1621042
21	ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์	บุรีรัมย์	280732	1729587
22	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านหนองตาไก้	บุรีรัมย์	272746	1625712
23	หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขว้า	ชัยภูมิ	168884	1745495
24	แหล่งทอผ้าขิดบ้านโนนเสลา	ชัยภูมิ	185421	1809463

ตารางที่ 4 แสดงรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น

ลำดับที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	จังหวัด	พิกัดแกน X	พิกัดแกน Y
1	สวนสัตว์นครราชสีมา	นครราชสีมา	187732	1643847
2	วัดป่าหลักร้อย	นครราชสีมา	185737	1679118
3	กระท่อมหินนันทาศถานปฏิบัติธรรม	นครราชสีมา	161600	1592491
4	สวนน้ำเฉลิมพระเกียรติ	นครราชสีมา	187139	1655792
5	ศูนย์สารสนเทศศิลปวัฒนธรรม	นครราชสีมา	128817	1642795
6	สวนดอกไม้เมืองพร	นครราชสีมา	130644	1643779
7	วัดหลวงพ่อดโต ใหญ่ที่สุดในโลก	นครราชสีมา	148628	1646617
8	แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ป่าเขาภูหลวง	นครราชสีมา	147950	1618325
9	ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรทองเทพนิมิต	นครราชสีมา	195300	1639541
10	สวนมะนาวด่านเกวียน	นครราชสีมา	195685	1645039
11	สวนพุทธมณฑล	นครราชสีมา	203870	1669130
12	ฟาร์มโชคชัย	นครราชสีมา	106605	1622910
13	ตลาดผลไม้กลางดง	นครราชสีมา	94696	1620264
14	ศูนย์การสุนัขทหาร	นครราชสีมา	125420	1634330
15	สวนท้าวสุรนารี	นครราชสีมา	127152	1639133
16	ตลาดการค้าชายแดนช่องจอม	สุรินทร์	360309	1595909
17	ทุ่งศรีเมือง	อุบลราชธานี	485210	1683441
18	ช่องเม็ก	อุบลราชธานี	550346	1672878
19	ตลาดสดริมมูล	อุบลราชธานี	485291	1682841
20	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	ศรีสะเกษ	426139	1670194
21	ช่องอานม้า	ศรีสะเกษ	496731	1590500
22	ช่องสะง่า	ศรีสะเกษ	398132	1584872
23	ศูนย์รวมไม้ดัดบ้านแซว	ชัยภูมิ	195299	1810342
24	สถานีวิทยุเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าภูเขียว	ชัยภูมิ	145832	1812191

ภาคผนวก จ
ภาพกิจกรรม
โครงการสัมมนา
แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
30 มีนาคม 2550

ณ. ห้องประชุมศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการสัมมนา แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

หลักการและเหตุผล

ในปี 2549 - 2550 คณะนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานประสานงานการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย(สกว.) ในโครงการการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ และโครงการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ คณะนักวิจัยทั้ง 2 โครงการได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยมาระยะหนึ่งและกำลังเข้าสู่ระยะสุดท้ายที่มีกิจกรรมการนำผลจากข้อมูลในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาร่วมประชุมกับผู้ใช้งานวิจัยและภาคีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ เพื่อระดมความคิดในการหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้จัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานเทศบาลเมือง และสำนักงานผังเมืองจังหวัด ล้วนแล้วแต่เป็นภาคีที่มีส่วนต่อการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ความคิดเห็นของผู้ที่รับผิดชอบในหน่วยงานดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ดังนั้นคณะนักวิจัยโครงการการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และโครงการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้จึงจัดประชุมสัมมนาภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางจัดการเรื่องการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว และการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

เป้าหมาย

แนวทางการจัดการเรื่องการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และแนวทางการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาแนวทางการจัดการเรื่องการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
2. เพื่อหาแนวทางการจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

กิจกรรมการดำเนินงาน

1. รวบรวมข้อมูลงานวิจัยในระยะที่ 1
2. ทำโครงการสัมมนา เรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
3. จัดเวทีสัมมนาเพื่อหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ในประเด็นเรื่อง
 - 3.1 การศึกษากระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
 - 3.2 การจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
4. รวบรวมข้อคิดเห็นจากการสัมมนา เพื่อใช้เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดการเกี่ยวกับ การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
2. ได้แนวทางการจัดการเกี่ยวกับ การจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ระยะเวลาการดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2550

แหล่งงบประมาณ

งบประมาณจากโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และเรื่องการจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ผู้รับผิดชอบ

สถาบันวิจัยและพัฒนา และคณะนักวิจัยโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และเรื่องการจัดการสุนทรียศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กำหนดการสัมมนา

เรื่อง “แนวทางจัดการการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้”

(นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ชัยภูมิ)

วันที่ 30 มีนาคม 2550 เวลา 08.30-16.30 น.

ณ ห้องประชุมศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

- 08.30 - 09.00 ลงทะเบียน
- 09.00 - 09.30 พิธีเปิดและบรรยายหัวข้อ”มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์กับการบริหารงานวิจัยการท่องเที่ยว” โดยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนฯ ผศ.ดร.ประเสริฐ ภูเงิน
- 09.30 - 10.00 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 เรื่อง การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
- 10.00 - 10.30 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 เรื่องการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 10.30 - 10.45 พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.45 - 12.00 แบ่งกลุ่มสัมมนาเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ในประเด็นเรื่อง
1. การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
 2. การจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 12.00 - 13.00 พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 14.30 สัมมนากลุ่ม (ต่อ)
- 14.30 - 14.45 พักรับประทานอาหารว่าง
- 14.45 - 16.30 รายงานผลการสัมมนากลุ่มในประเด็นเรื่อง
1. แนวทางการจัดการการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
 2. แนวทางการจัดการสุนทรีย์ศาสตร์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้
- 16.30 ปิดการประชุม

ส่ง อ.จารุณี ชัยโชติอนันต์ / อ.วิไลรัตน์ ยาทองไชย
 หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 โทร 0 4461 1221
 โทรสาร 0 4461 2858

แบบตอบรับเข้าร่วมสัมมนา

โครงการสัมมนา

การหาแนวทางจัดการการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน ของกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

- ☐ เข้าร่วมสัมมนาได้(โปรดกรอรายละเอียด)
- ชื่อ-สกุล.....ตำแหน่ง.....
 หน่วยงาน.....โทร.....
 โทรสาร..... E-mail :
- ☐ ไม่สามารถเข้าร่วมสัมมนาได้มอบตัวแทนเข้าร่วมสัมมนาดังนี้
1. ชื่อ – สกุล.....ตำแหน่ง.....
 หน่วยงาน.....โทร.....
 โทรสาร..... E-mail :
2. ชื่อ – สกุล.....ตำแหน่ง.....
 หน่วยงาน.....โทร.....
 โทรสาร..... E-mail :

ลงชื่อ.....(ผู้ส่ง)

(.....)

โทร.....

วันที่.....มีนาคม.... 2550...

ภาคผนวก จ
ประวัติคณะนักวิจัย

หัวหน้านักวิจัย

1. **ชื่อ – สกุล** นางวิไลรัตน์ ยาทองไชย **ตำแหน่ง** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
2. **หน่วยงานที่สังกัด** สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. **การศึกษา** คอ.ม.(คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4. **ผลงานวิจัย**
 1. การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปี 2549
 2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เส้นทางวัฒนธรรมขอมและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง กรณีศึกษา อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย-อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปี 2548
 3. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี 2548
 4. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี 2547
5. **ที่อยู่** 439/38 ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
6. **E-mail** y_wilairat@thaimail.com

ผู้ร่วมวิจัย 1

1. **ชื่อ – สกุล** นายชูศักดิ์ ยาทองไชย **ตำแหน่ง** อาจารย์ ระดับ ๗
2. **หน่วยงานที่สังกัด** สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. การศึกษา วทม.(เทคโนโลยีสารสนเทศ) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

4. ผลงานวิจัย

1. การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปี 2549
2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เส้นทางวัฒนธรรมขอมและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง กรณีศึกษา อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย-อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปี 2548
3. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีต่อเว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี 2547

5. ที่อยู่ 439/38 ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

6. E-mail y_chusak@yahoo.com

ผู้ร่วมวิจัย 2

1. ชื่อ – สกุล นางสาวพวงเพชร ราชประโคน ตำแหน่ง อาจารย์ ระดับ ๗
2. หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
3. การศึกษา พบ.ม.(สถิติประยุกต์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอกสาขาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4. ผลงานวิจัย

1. การศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปี 2549
2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เส้นทางวัฒนธรรมขอมและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง กรณีศึกษา อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย-อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปี 2548
3. ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเลือกศึกษาต่อ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี 2548

5. ที่อยู่ 439/96 ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

6. E-mail Phuongpech_R@hotmail.com